

# คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 7093/2545

เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ของห้างหุ้นส่วนจำกัดปลูกคอเลกซ์ ร้องขอให้ผู้ร้อง นางอัญชลี วิชยะสิงหะ หรือขึ้น  
ขาวไว หุ้นส่วนไม่จำกัดความรับผิดชอบละลายผู้ร้อง นางอัญชลี วิชยะสิงหะหรือขึ้นขาวไวผู้คัดค้าน

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 1070, ป.พ.พ. มาตรา 1077, พ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา 89, ป.วิ.พ. มาตรา  
148, พ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา 153, ป.พ.พ. มาตรา 193/14, พ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา 9, พ.ร.บ.ล้มละลาย  
พ.ศ. 2483 มาตรา 61, พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 89, พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 153,  
พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 9

## ย่อ / หลักกฎหมาย

ผู้คัดค้านเป็นหุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิดชอบของห้างหุ้นส่วนจำกัด ป.และห้างหุ้นส่วนจำกัด  
ดังกล่าว ได้ถูกศาลสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดแล้ว เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ย่อมมีอำนาจยื่นคำร้อง  
ขอให้ผู้คัดค้านล้มละลายตามห้างได้ เนื่องจากผู้คัดค้านต้องรับผิดชอบในบรรดาหนี้ของห้าง  
โดยไม่จำกัดจำนวนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1070,1077(2) ผู้คัดค้านจึงไม่  
อาจต่อสู้คดีหรือนำสืบว่าตนมีทรัพย์สินพอที่จะชำระหนี้ของห้างหุ้นส่วนจำกัด ป. หรือพิสูจน์ว่าตน  
มิใช่เป็นผู้มีหนี้สินล้นพ้นตัว เดิม

## คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของห้างหุ้นส่วนจำกัด ป. และผู้คัดค้านเด็ดขาด โดยอ้างว่า  
มีหนี้สินล้นพ้นตัว ประเด็นที่ต้องวินิจฉัยจึงมีว่าห้างหุ้นส่วนจำกัด ป. และผู้คัดค้านมีหนี้สินล้นพ้นตัว  
หรือไม่ ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของห้างเด็ดขาด แต่ยกฟ้องผู้คัดค้านโดยวินิจฉัยว่ามีเหตุอันสมควร  
ที่จะไม่ให้ผู้คัดค้านล้มละลาย ต่อมาศาลพิพากษาให้ห้างดังกล่าวล้มละลาย

เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จึงยื่นคำร้องขอให้ผู้คัดค้านล้มละลายตามพระราชบัญญัติล้มละลายฯ  
มาตรา 89 ซึ่งเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์อาจมีคำขอโดยทำเป็นคำร้องให้บุคคลซึ่งนำสืบได้ว่าเป็น  
หุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิดชอบในห้างหุ้นส่วนนั้นล้มละลายได้ โดยไม่ต้องฟ้องเป็นคดีขึ้นใหม่  
ประเด็นที่ต้องวินิจฉัยจึงมีว่า ผู้คัดค้านเป็นหุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิดชอบหรือไม่ ประเด็นที่  
วินิจฉัยจึงอาศัยเหตุต่างกัน การที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ยื่นคำร้องดังกล่าวจึงมิใช่ฟ้องซ้ำตาม  
ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา 148 ประกอบพระราชบัญญัติล้มละลายฯ มาตรา  
153 เมื่อศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาให้ผู้คัดค้านร่วมกับห้างหุ้นส่วนจำกัด ป. ชำระหนี้แก่โจทก์และ  
โจทก์ยื่นฟ้องห้างดังกล่าวเป็นคดีล้มละลาย ซึ่งยังไม่พ้นกำหนดเวลา10 ปี นับแต่ศาลชั้นต้นมี  
คำพิพากษาในคดีแพ่ง ย่อมมีผลทำให้อายุความแห่งสิทธิเรียกร้องในหนี้ตามคำพิพากษาที่ถึงที่สุด  
สะดุดหยุดลงตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 193/14(2) เมื่อห้างหุ้นส่วนจำกัด  
ป.ถูกศาลสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด ผู้คัดค้านในฐานะเป็นหุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิดชอบ ก็ต้อง  
ร่วมรับผิดชอบในหนี้สินของห้างซึ่งเป็นวิธีจัดการเพื่อรวบรวมทรัพย์สินของห้างชำระหนี้แก่เจ้าหนี้ของ  
ห้างตามอำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์โดยชอบ คำร้องของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์  
จึงไม่ขาดอายุความ กรณีที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ร้องขอให้ผู้คัดค้านล้มละลายในฐานะเป็น  
หุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิดชอบ เมื่อห้างถูกศาลสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดแล้วศาลย่อมมีคำสั่ง  
พิทักษ์ทรัพย์ของผู้คัดค้านซึ่งเป็นหุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิดชอบเด็ดขาดแล้วพิพากษาให้

ล้มละลายตามห้างนั้นได้ตามพระราชบัญญัติล้มละลายฯ มาตรา 89 โดยไม่ต้องวินิจฉัยตามพระราชบัญญัติล้มละลายฯ มาตรา 9 เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ยื่นคำร้องว่า เมื่อวันที่ 8 เมษายน 2542 ศาลชั้นต้นมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของห้างหุ้นส่วนจำกัดปุกคอคอเลชั่นเด็ดขาด และต่อมาเมื่อวันที่ 5 กรกฎาคม 2543 ศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาให้ล้มละลายตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 61 ตามทางสอบสวนของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ปรากฏว่าผู้คัดค้านเป็นหุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิดของห้างหุ้นส่วนจำกัดปุกคอคอเลชั่นจึงขอให้มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของผู้คัดค้านเด็ดขาดและพิพากษาให้ล้มละลายตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 89 ศาลชั้นต้นมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของผู้คัดค้านเด็ดขาดตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 89 ผู้คัดค้านอุทธรณ์ศาลอุทธรณ์แผนกคดีล้มละลายพิพากษายืนผู้คัดค้านฎีกาศาลฎีกาแผนกคดีล้มละลายวินิจฉัยว่า "ข้อเท็จจริงเบื้องต้นรับฟังได้ว่าห้างหุ้นส่วนจำกัดปุกคอคอเลชั่นเป็นนิติบุคคลประเภทห้างหุ้นส่วนจำกัด มีผู้คัดค้านซึ่งเป็นหุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิดเป็นหุ้นส่วนผู้จัดการ ศาลชั้นต้นมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของห้างหุ้นส่วนจำกัดปุกคอคอเลชั่นเด็ดขาดเมื่อวันที่ 8 เมษายน 2542 และพิพากษาให้ล้มละลายเมื่อวันที่ 5 กรกฎาคม 2543 คดีมีปัญหาวินิจฉัยตามฎีกาของผู้คัดค้านประการแรกว่า ผู้คัดค้านมีสิทธิินาสืบพยานว่าตนไม่มีหนี้สินล้นพ้นตัวหรือไม่ เห็นว่าพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 89 บัญญัติว่า "เมื่อศาลได้มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ห้างหุ้นส่วนสามัญซึ่งได้จดทะเบียนหรือห้างหุ้นส่วนจำกัดแล้ว เจ้าหนี้เป็นผู้เป็นโจทก์หรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์อาจมีคำขอโดยทำเป็นคำร้องให้บุคคลซึ่งนำสืบได้ว่าเป็นหุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิดในห้างหุ้นส่วนนั้นล้มละลายได้ โดยไม่ต้องฟ้องเป็นคดีขึ้นใหม่" คดีนี้ข้อเท็จจริงเป็นอันยุติแล้วว่า ผู้คัดค้านเป็นหุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิดของห้างหุ้นส่วนจำกัดปุกคอคอเลชั่น และห้างหุ้นส่วนจำกัดปุกคอคอเลชั่นได้ถูกศาลสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดแล้ว เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ย่อมมีอำนาจยื่นคำร้องขอให้ผู้คัดค้านล้มละลายตามห้างได้เนื่องจากผู้คัดค้านต้องรับผิดในบรรดาหนี้ของห้างหุ้นส่วนจำกัดปุกคอคอเลชั่นโดยไม่ต้องจำกัดจำนวนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1070, 1077(2) ดังนั้น ผู้คัดค้านจึงไม่อาจต่อสู้คดีหรือนำสืบว่าตนมีทรัพย์สินพอที่จะชำระหนี้ของห้างหุ้นส่วนจำกัดปุกคอคอเลชั่นหรือพิสูจน์ว่าตนมิใช่เป็นผู้มีหนี้สินล้นพ้นตัวปัญหาวินิจฉัยในประการที่สองมีว่า เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ยื่นคำร้องขอให้ผู้คัดค้านล้มละลายเป็นการฟ้องซ้ำหรือไม่ เห็นว่า คดีนี้เดิมโจทก์ฟ้องขอให้ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของห้างหุ้นส่วนจำกัดปุกคอคอเลชั่นและผู้คัดค้านเด็ดขาด โดยอ้างว่ามีหนี้สินล้นพ้นตัวประเด็นที่ต้องวินิจฉัยจึงมีว่า ห้างหุ้นส่วนจำกัดปุกคอคอเลชั่นและผู้คัดค้านมีหนี้สินล้นพ้นตัวหรือไม่ ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของห้างหุ้นส่วนจำกัดปุกคอคอเลชั่นเด็ดขาด แต่ยกฟ้องผู้คัดค้านโดยวินิจฉัยว่ามีเหตุอันสมควรที่จะไม่ให้ผู้คัดค้านล้มละลายต่อมาศาลพิพากษาให้ห้างหุ้นส่วนจำกัดปุกคอคอเลชั่นล้มละลาย เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จึงยื่นคำร้องขอให้ผู้คัดค้านล้มละลายตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 89 ซึ่งเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์อาจมีคำขอโดยทำเป็นคำร้องให้บุคคลซึ่งนำสืบได้ว่าเป็นหุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิดในห้างหุ้นส่วนนั้นล้มละลายได้โดยไม่ต้องฟ้องเป็นคดีขึ้นใหม่ ประเด็นที่ต้องวินิจฉัยในชั้นนี้จึงมีว่าผู้คัดค้านเป็นหุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิดหรือไม่ ประเด็นที่ต้องวินิจฉัยจึงอาศัยเหตุต่างกัน การที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ยื่นคำร้องดังกล่าวจึงมิใช่ฟ้องซ้ำตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 148 ประกอบพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 153 ปัญหาวินิจฉัยในประการที่สามมีว่า คำร้องของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ขาดอายุความหรือไม่ ผู้คัดค้านฎีกาว่า คดี

นี้ศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาให้ผู้คัดค้านร่วมกับห้างหุ้นส่วนจำกัดปุกคอเลิศชั้นชำระหนี้แก่โจทก์เมื่อวันที่ 22 มิถุนายน 2531 แต่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ยื่นคำร้องขอให้ผู้คัดค้านล้มละลายเมื่อวันที่ 4 มกราคม 2544 เกินกว่า 10 ปีแล้ว คดีจึงขาดอายุความ เห็นว่า คดีนี้เป็นกรณีที่ผู้คัดค้านในฐานะเป็นหุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิดจะต้องรับผิดชอบร่วมกับห้างหุ้นส่วนจำกัดปุกคอเลิศชั้นในหนี้สินของห้างดังกล่าว กรณีมิใช่หนี้สินส่วนตัวของผู้คัดค้าน เมื่อศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาให้ผู้คัดค้านร่วมกับห้างหุ้นส่วนจำกัดปุกคอเลิศชั้นชำระหนี้แก่โจทก์วันที่ 22 มิถุนายน 2531 และโจทก์ยื่นฟ้องห้างหุ้นส่วนจำกัดปุกคอเลิศชั้นเป็นคดีล้มละลายวันที่ 20 เมษายน 2541 ซึ่งยังไม่พ้นกำหนดเวลา 10 ปี นับแต่ศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาในคดีแพ่ง ย่อมมีผลทำให้อายุความแห่งสิทธิเรียกร้องในหนี้ตามคำพิพากษาที่ถึงที่สุดสะดุดหยุดลงตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 193/14(2) ดังนั้น เมื่อห้างหุ้นส่วนจำกัดปุกคอเลิศชั้นถูกศาลสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด ผู้คัดค้านในฐานะเป็นหุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิดก็ต้องร่วมรับผิดชอบในหนี้สินของห้างดังกล่าวดังที่วินิจฉัยข้างต้น ซึ่งเป็นวิธีการเพื่อรวบรวมทรัพย์สินของห้างนั้นชำระหนี้แก่เจ้าหนี้ของห้างตามอำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์โดยชอบ คำร้องของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ดังกล่าว จึงไม่ขาดอายุความปัญหาวินิจฉัยตามฎีกาของผู้คัดค้านประการสุดท้ายมีว่า พระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 9(2) ซึ่งใช้บังคับในเวลาที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ร้องขอให้ผู้คัดค้านล้มละลายนั้นได้แก้ไขจำนวนหนี้เป็นไม่น้อยกว่า 1,000,000 บาทแต่คดีนี้เป็นหนี้เพียง 150,000 บาท ส่วนที่เพิ่มขึ้นเป็นดอกเบี้ย ผู้คัดค้านจึงไม่ควรล้มละลายนั้น เห็นว่า คดีนี้เป็นกรณีที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ร้องขอให้ผู้คัดค้านล้มละลายในฐานะเป็นหุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิด เมื่อห้างหุ้นส่วนจำกัดปุกคอเลิศชั้นถูกศาลสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดแล้ว ศาลย่อมมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของผู้คัดค้านซึ่งเป็นหุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิดเด็ดขาดแล้วพิพากษาให้ล้มละลายตามห้างนั้นได้ตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 89 โดยไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 9 ดังวินิจฉัยมาแล้วข้างต้นที่ศาลล่างทั้งสองมีคำสั่งและคำพิพากษาให้พิทักษ์ทรัพย์ของผู้คัดค้านเด็ดขาดนั้นศาลฎีกาเห็นพ้องด้วย ฎีกาของผู้คัดค้านทุกข้อฟังไม่ขึ้น"พิพากษายืน

## องค์คณะ

ธีระวัฒน์ ภัทรานวัช · ประมาณ ตียะไพบุลย์สิน · สมชาย พงษธา

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: thai-legal-corpus (CC-BY-4.0) – deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/7093/2545>